

Seurantojen kehittämistarpeet: LuTU-ryhmien asiantuntijakierroksen satoa

Aapo Ahola

Suomen ympäristökeskus SYKE

LUSEK-työpaja 22.9.2021

S Y K E

Kierros LuTU-ryhmissä keväällä 2021

ITÄMERI	METSÄT
RANNIKKO	KALLIOT JA KIVIKOT
SISÄVEDET JA RANNAT	PERINNEBIOTOOPIT
SUOT	TUNTURIT

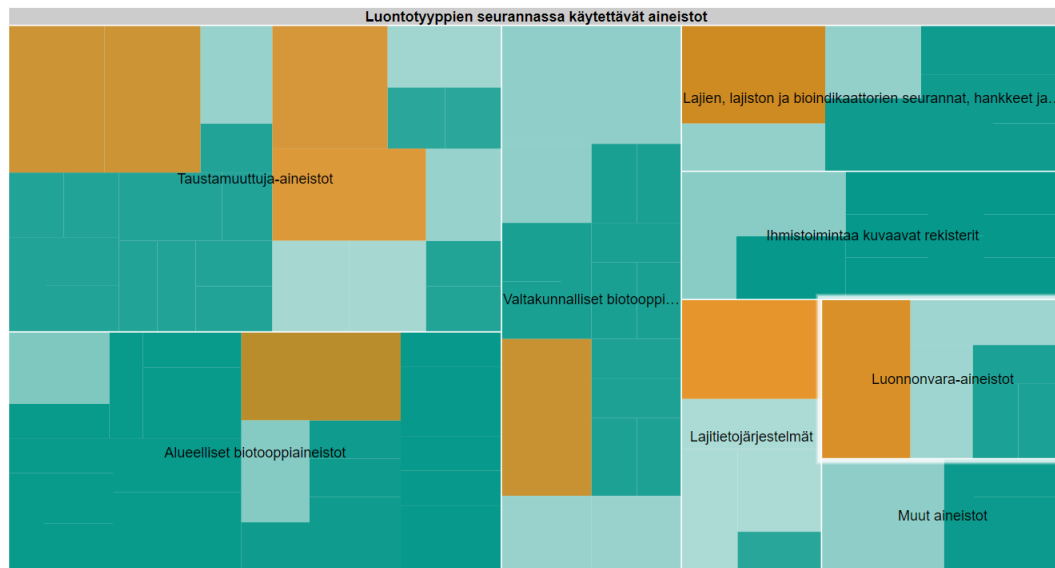
- 62 LuTU-ryhmien asiantuntijaa osallistui kokouksiin touko-kesäkuussa
- Tavoitteena oli luoda katsaus nykyisiin seurantoihin sekä saada evästyksiä suunnittelutyön käynnistämisvaiheessa
- Tässä katsauksessa ryhmien yleisiä huomioita (ei luontotyyppikohtaisia)

Käsiteltyjä kysymyksiä mm.:

- Ulkomaiset esimerkit ja kontaktit
- Nykyiset luontotyyppiaineistot
- Mahdolliset kokemuksen hyvin toteutetuista töistä, jotka voisivat olla käyttökelpoisia uuden seurannan rakentamisessa
- Luontotyyppiryhmäkohtaiset muutos- ja uhkatekijät
- Kuinka seurannan kohdistaminen luontotyyppeihin ja toisaalta alueellisesti tulisi tehdä
- Yleisiä ajatuksia menetelmistä ja kaukokartoituksen soveltuvuudesta

Luontotyyppien seuranta-aineistojen kartoitus

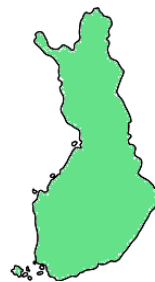
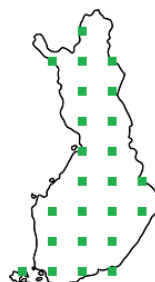
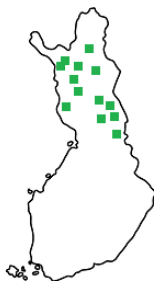
- LuTU-ryhmät nimesivät 117 erillistä luontotyyppiaineistoa (suurta osaa näistä on jo aiemmin käytetty LuTU-työssä)

Seurannan lähtökohdista yleisesti

- Yleisesti lähes joka ryhmässä melko suoraan todettiin, että ei ole hyviä seurantoja, joiden päälle rakentaa
- Puutteellisesti tunnetuissa luontotyypeissä esiintyy huomattavaa alueellista vaihtelua tietotasossa
- Seurantaan olisi suhtauduttava niin, että sitä tehdään riittävän yleispiirteisenä ja eri luontotyyppettä läpäisevänä
- Rakennettava erilaisista seurantatasoista koostuva "hybridimalli", jossa kaukokartoitus, yleisseuranta ja kohdennettu (osutettu) seuranta

Seurannan järjestämistapaa on syytä harkita tarkoin!

	Otostettu, kohdennettu	Otostettu, kohdentamaton	Otostamaton
Luontotyyille "räätälöity" muuttuja			
Luontotyyppi- muuttuja			
Tausta- muuttuja			

Suhteellinen työläys kasvaa →

Seurannan lähtökohdista yleisesti

- Yleisesti joka ryhmässä melko suoraan todettiin, että ei ole hyviä seurantoja joiden päälle rakentaa – poikkeuksiakin esiintyi, mm.
  - Metsähallituksen soiden ennallistamisseurantaa pidettiin hyvin toteutettuna seurantana, josta otettavissa oppia mm. vuosien väliseen kalibrointiin ja ylipäänsä luontotyyppitiedon keräämiseen
  - VMI:n perusstruktuurin merkitys nähtiin keskeisenä ja sen päälle tulisi rakentaa niin paljon kuin mahdollista
- Vanhojen kasvillisuusseuranta-aineistojen koealojen paikantaminen erittäin vaikeaa
- Sinänsä hyvin toteutetuissakin vanhoissa seurannoissa on usein liian suppea otos luontotyyppien kehityssuuntien näkemiseksi

Muita yleisiä kommentteja

- Seuranta tulisi saada myös suojeltujen kohteiden ulkopuolelle
- Puutteellisesti tunnetuissa luontotyypeissä tarvitaan tietoa esiintymistä – kaukoseurantakin kaipaa, että on riittävä otos tunnettuja esiintymiä
- Myös luontotyyppien lajiyhteisön koostumuksesta voivat tiedot osin olla heikolla tasolla/vanhentuneita
- Tulisi pitää huoli, että kerätty inventointitieto varmasti tulee tallennettua järjestelmiin
- Lajiselvitysten yhteydessä tehtävää luontotyyppitiedon keruuta olisi edistettävä
  - laji- ja lt-puolen luontotyyppimäärittelyjä olisi syytä yhtenäistää

Tulisi pyrkiä keräämään
”primääridataa”

- maastossa tapahtuvaan arviointiin
perustuvan datan (esim. edustavuus-
luokka) hyödynnettävyys
jää helposti suppeaksi

Seurannan kohdistamisesta, muutospaineista

- Yleisesti muistutettiin, että liian voimakasta priorisointia ei tulisi tehdä
- Synergioiden löytäminen tärkeää; esim. pienvedet + suot
- Alueellinen vaihtelu luontotyyppin sisällä tulisi ottaa huomioon seuranta suunniteltaessa
- Seuranta voisi painottaa intensiivisempien muutospaineiden alueelle, luontotyyppiryhmäkohtaisen harkinnan mukaan
- Osutettu otanta välttämätön harvinaisempien tyyppien riittävälle otannalle

Kaukoseurannasta

- Kaukokartoituksesta voitaisiin rakentaa pohja ”mitä siitä on saatavissa”; tämän jälkeen voidaan maastoseuranta kohdistaa tarkemmin
- Kaukokartoitukselle aina vaikeita kohteita ovat ei-homogeeniset ja pienialaiset kohteet
- Usein välttämätöntä, että on otos validoituja eli maastossa tarkistettuja referenssikohteita
- Drone-kuvauksen osalta ei saatu kovin vahvoja näkemyksiä; syynä ehkä se, että kokemusta kertynyt vasta niin lyhyeltä ajalta?

Kiitos kaikille LuTU-ryhmissä tähän asti työhön osallistuneille!

Aapo Ahola
aapo.ahola@syke.fi
p. 050 505 3547

